

Tutkimusraportti

Terttu Lempiäinen
Kasvitieteen osasto
Biologian laitos
Turun yliopisto
20500 Turku/Puh. 921-6335559

Dragsfjärd/Hiittinen, Kyrksundet, arkeologiset kaivaukset 1993

Makrofossiilitutkimukset

1. Materiaali ja menetelmät

Aineisto on kerätty kesällä 1993 suoritetuista kaivauksista.

Maanäytteet on ottanut tutkija Henrik Asplund.

Makrofossiilitutkimuksia varten otettiin 9 maanäytettä (näytteiden koko n. 1 litra)(Taulukko 1). Koordinaatisto on esitetty kuvassa 1. (Kaivausalue VIII,Taso 2/Piirtäneet: Sari Mäntylä, Henrik Asplund).

Kasvianeisto erotettiin kelluttamalla kyllästetyssä suolaliuoksessa ja käsiteltiin, kuten on kuvattu Lempiäinen (1985). Yo. Onerva Valo on poiminut kasvianeiston maanäytteistä ja ak. on sen määrittänyt.

Erillislöytöjä on tutkittu 2 kpl: KM 27813:96 ja KM 27813:97.

Kasvijäänmateriaali säilytetään 50 % alkoholiliuoksessa Turun yliopiston Biologian laitoksessa kasvitieteen osastolla.

2. Makrofossiilianalyysin tulokset

Taulukossa 2 on esitetty makrofossiilianalyysin tulokset.

Makrofossiilinen kasvijäänneaineisto on hyvin niukka kaikissa tutkituissa maanäytteissä. Hiiliaines makrofossiiliaineistossa on koostunut pienistä (läpimitta: maks. 2-3 mm) partikkeleista, joita esiintyy "tumman" ja "mustan maan" näytteissä (vrt. kuva 1).

Koivu, kuusi, mänty ja kevätpiippo (*Luzula pilosa*) kuuluvat luonnonvaraiseen metsäkasvillisuuteen. Ihmistoiminnan vaikutuksen alaiseen kasvillisuuteen kuuluu ainoastaan ahosuolaheinä (*Rumex acetosella*), mikä sekin voi kasvaa luonnonvaraisena kuivassa kangasmetsärinteessä (Hämet-Ahti et al. 1986). Sienten rihmastopakkojen määrä on melko korkea tumman maan alueen näytteissä 3, 6 ja 8.

Ko. makrofossiilianalyysin tuloksista vain puuhiiltä voidaan pitää suorana seurauksena paikallisesta ihmistoiminnasta. Muu kasviaineisto on peräisin luonnonvaraisesta paikallisesta kasvillisuudesta.

3. Kirjallisuusviitteet

Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T., Uotila, P. & Vuokko, S.

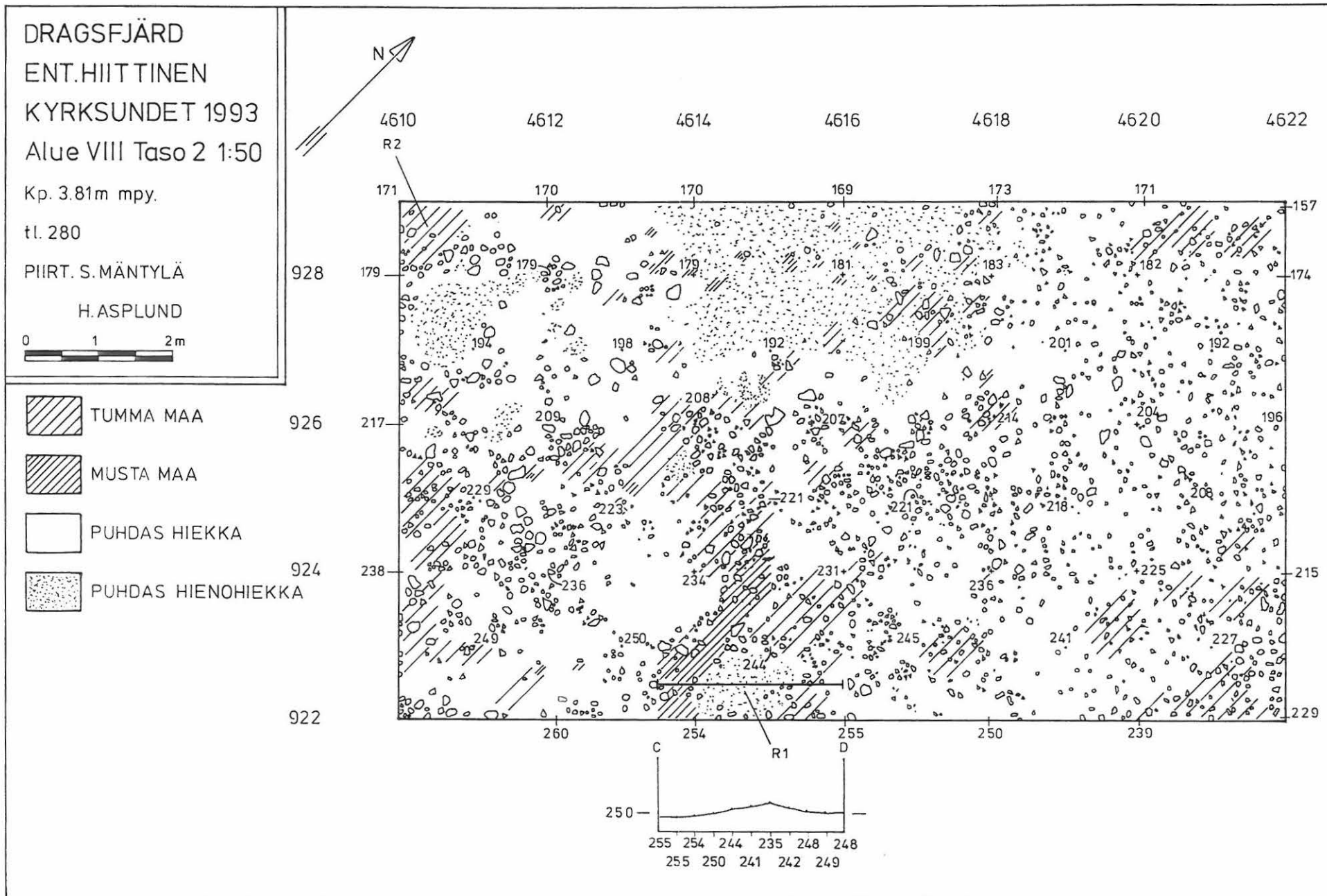
1986: Retkeilykasvio. - Suomen Luonnonsuojelun Tuki, 544 s.

Helsinki.

Lempiäinen, Terttu 1985: Plant remains from the ancient Lake

Mätäjärvi in Turku, SW Finland. - ISKOS 5:258-271.

Kuva 1. Kaivausalueen koordinaatisto.

Taulukko 1. Tutkitut maanäytteet ja maan laatu.

Näyte No.	Kerros	X	Y	Z	Maan laatu	
1. (52)	2	923.70 924.00	4613.90 4614.20	238	- hienoa hiekkaa, kasvien juuria, puuta - ei hiiltä	
2. (51)	2	926.00 926.30	4614.00 4614.20	205	- tummaa, hienon hiekan sekaista kulttuurimaata, kasviroskaa - hiiltä melko runsaasti	
3. (50)	2	927.90 928.10	4613.90 4614.10	178	- hiekansekaista, vähän kasviroskaa - vähän hiiltä	
4. (53)	2	924.00 924.20	4615.50 4615.90	229	- karkeaa hiekkaa - hiiltä melko runsaasti	
5. (54)	2	925.65 926.00	4615.60 4616.00	207	- tummaa hiekkaista kulttuurimaata - hiiltä melko runsaasti	
6. (55)	2	927.60 927.90	4615.90 4616.10	185	- hiekkaista kulttuurimaata - hiiltä vähän	
7. (005)	4	928.95 929.00	4610.10 4610.50	185 210	- tummaa hiekkaista kulttuurimaata - hiiltä melko runsaasti	
		rakenne 2				
8. (2006)		rakenne C				- likaista, karkean hiekan sekaista kulttuurimaata - hiiltä vähän
9. (20079)		rakenne D				- tummaa, hiekkaista kulttuurimaata - hiiltä melko runsaasti

Taulukko 2. Dragsfjärd, Kyrksundet, kasvijäänteet. (- ei löytöjä, + niukasti, ++ melko runsaasti, +++ runsaasti).

Näyte No	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Koivu (<i>Betula</i> sp.)/siemen	-	-	-	-	-	-	-	2	-
- " - /suomu	-	-	-	-	-	-	-	2	-
Kevätpiippo (<i>Luzula pilosa</i>)	-	-	-	-	1	-	-	-	-
Kuusi (<i>Picea abies</i>)/neul.	-	-	-	2	2	-	-	4	1
Mänty (<i>Pinus sylvestris</i>)/neul.	-	-	-	-	-	-	-	6	-
Ahosuolaheinä (<i>Rumex acetosella</i>)	-	-	1	2	-	-	-	-	-
Sienet/rihmastopakhat	-	12	49	3	4	69	3	193	28
Hyönteiset	-	-	-	+	-	-	-	-	-
Indet.	-	-	1	-	-	-	-	-	7
Hiiltynyt puu	-	++	+	++	++	+	++	+	++

Erillisnäytteet: KM 27813:96 - Indet.

KM 27813:97 - hiiltynyt juuripakka (ehkä havupuusta?)